यचा क्वसाः, जा म्हसिका व यचिं तजिसु सम्बन्धिया आधारभूत खँग्वःत व उकेया परिभासा (खँग्वः धुकूया नितिं)

[आखः इ्वःछिं तयागु]

अःयचामि (Heterosexual/Straight, विषमयौनिक) : थःगु जाः म्हसिका सिबें पाःगु जाः म्हसिकाया मनूत यइपिं (मिजं-मिसा, मिसा मिजं यइपिं) मनूत।

क्वय्र (Queer, क्वयेर) : यचा क्वसाः, जाः म्हसिका व यचिं तजिसु कथं ध्याकुनय् लाकातःपिंतः थथे नं धाइ।

जाः म्हसिका (Gender identity, लैङ्गिक पहिचान) : थः छु जाःया खः - थः मिजं खः ला मिसा खः ला बा व सिबें मेगु खःला धकाः थः दुनुगलं निसें लुयावःगु दुचाः।

जाः व यचा म्ह्वःल्याः (Gender and Sexual Minorities, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक) : यचा क्वसाः, जाः म्हसिका व यचिं तजिसु कथं ध्याकुनय् लाकातःपिंतः थथे नं धाइ।

ज्वःयचामि (Homosexual, समयौनिक) : थः छु जाः म्हसिकाया खः उगु हे जाः म्हसिकाया मनूत यइपिं (मिजं-मिजं, मिसा मिसा यइपिं) मनूत।

त्यामज्यू यचिं दुम्ह (Intersex, अन्तरलिङ्गी) : मायचिं व बायचिंया परम्परागत परिभासाय् मन्ह्यंगु कथंया यचाब्व (यौन अङ्ग), चिंपुतु (क्रोमोजोम), ग्रन्थि व हर्मोन लगायतया यचिं तजिसु दुम्ह मनू।

थातंमि (Cisgender person, त्याचलैङ्गिक व्यक्ति) : बूबलय् क्वःछिनाब्यूगु जाः हे थःगु जाः म्हसिका खइपिं मनूत।

द्वखुयचामि (Pansexual , सर्वयौनिक) : फुक्क जाः म्हसिकाया मनूत यइपिं मनूत।

नसियचामि (Bisexual, द्वियौनिक) : थः छु जाः म्हसिकाया खः उगु हे जाः म्हसिकाया मनूत व थः सिबें पाःगु जाः म्हसिकाया मनूत नित्तां यइपिं मनूत।

निथीजाःपिलाःमि (Non-binary gender identity, गैर-द्वयसांखिक व्यक्ति) : मिजं बा मिसाया चाकलं पिने लाःगु बा मिजं व मिसा बाहेकया थिथि जाः म्हसिकायाम्ह मनू।

क्वयेर युथ ग्रुप, क्याम्पेन फर चेन्ज, ट्रान्स राइट्स् कलेक्टिभ, नन्-बाइनेरी कलेक्टिभ, क्वयेर राइट्स् कलेक्टिभ
Queer Youth Group, Campaign For Change, Trans Rights Collective, Non-Binary Collective, Queer Rights Collective

बूबलय् क्वःछिनातःगु जाः (Gender assigned at birth, जन्मँदा इङ्गित लैङ्गिकता) : सुं बुइ खतुवं सामाजिक मान्यता कथं उया यचाब्वया आधारय् मिजंमचा बा मिसामचा धकाः क्वःछीगु।

मैंबाबु / भामय्जु (Third Gender, तेस्रोलिङ्गी) : मिजं नं मखु, मिसा नं मखु धकाः म्हसिकाबीपिं थिथि पुचः व समुदायया कथं च्वनाच्वनिपिं अलय् थःगु हे ब्याग्लं च्वनेथाय्, रीतिथिति, तजिलजि, रहनसहन व भाय् ताक्क दयाच्वंपिं।

यचा क्वसाः (Sexual orientation, यौन अभिमुखिकरण) : सुं मनूयातः छु जाः म्हसिकाया मनूत पाखे नुगः क्वसाः, यःत्यः जुइ वा यचा न्ह्यांली धैगु कथं उया म्हसिका।

यचा क्वसाः, जाः म्हसिका व यचिं तजिसु कथं ध्याकुनय् लाकातःपिं (People of Marginalized Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristics, सिमान्कृत यौन अभिमुखिकरण, लैङ्गिक पहिचान र यौन विशेषताका व्यक्ति) : यचा क्वसाः, जाः म्हसिका व यचिं तजिसुया आधारय् विभेद यानातःपिं बा ध्याकुनय् लाकातःपिं।

यचिं तजिसु (Sex characteristics, यौन विशेषता) : मनूया यचाब्व पाखें त्याछीगु दिनिस।

यितामि (Transgender person , पारलैङ्गिक व्यक्ति) : बूबलय् क्वःछिनाब्यूगु जाःया अःखःया जाः म्हसिका खइपिं मनूत।

यितामिजं { यिताभाजु, यिताबौचा } **(Transgender Male / Trans man, पारलैङ्गिक पुरुष)** : बूबलय् माजाः / मिसा धकाः क्वछिनातःम्ह अलय् जाः म्हसिका मिजं खइपिं, बूबलय् मिसा धकाः क्वछिनातःपिं मिजंत।

यितामिसा { यितामय्जु, यितामैंचा } **(Transgender Female / Trans woman, पारलैङ्गिक महिला)** : बूबलय् बाजाः / मिजं धकाः क्वछिनातःम्ह अलय् जाः म्हसिका मिसा खइपिं, बूबलय् मिजं धकाः क्वछिनातःपिं मिसात।

सुन्यायचामि (Asexual , अयौनिक) : छुं कथंया यचा क्वसाः अनुभोग जुइमखुम्ह मनू।

*** नेसं ११४१ कछला २७ ***

भाय् ह्यूम्ह : रुक्शना कपाली

क्वयेर युथ ग्रुप, क्याम्पेन फर चेन्ज, ट्रान्स राइट्स् कलेक्टिभ, नन्-बाइनेरी कलेक्टिभ, क्वयेर राइट्स् कलेक्टिभ
Queer Youth Group, Campaign For Change, Trans Rights Collective, Non-Binary Collective, Queer Rights Collective